

Synod Information

3 2022

Kyrkomötet 1982
och 2022, 40 år.

- * Beträktelse: Även arkiv vittnar om Guds rike (AE). 2
- * 70+ bidrag i Synodens Tankesmedja! 3
- * Till eftertanke inför Synoden 40 år (JN). 3
- * Glöm inte möjligheten till Bibelstudium på distans. 9
- * Lokalt nedslag: Jonakapellet 10 (11) år (GH)! 9
- * Lär känna engelska vänstift och danska menigheter! 9
- * Var hittar jag vettig gudstjänst och präst? 10

– Stöd Synodens arbete – vision och opposition!

* Förbön och gåva: plusgiro 78 05 51-8.

* Medlemsavgiften 2022 200:- (girot ovan).

Ny medlem?! Medlemskapet markerar ditt intresse men också din medverkande till att Synoden som frihetstecken syns. Maila info@synoden.se eller ring ordföranden direkt!

(Obs - Jönköpingsdekanatets medlemmar har eget giro!)

Din adressetikett visar senaste året för medlemskap A eller gåva B.

Välkommen till Höstsamling i Vingåker lördagen 8 oktober kl 10.30!

Hur fira mässa i mindre lokal än kyrkolokal?

Ett seminarium för alla som funderar på hur det kan se ut och hur man kan förbereda sig och andra. Husmässa mitt på dagen.

Göran Hallberg och Jonakapellet Fridhems vänner. Särskilda inbjudningar till intresserade norr och söder om Hjälmaren och Mälaren. Be för dagen! Intresseanmälan till info@synoden.se eller ordföranden 072 931 83 42.

I det fall man överväger donationsgåvor och vill få klarhet i lämpliga specificeringar är man välkommen att höra av sig till arbetsutskottet /Synodrådet, ev. Synodstämman.

Årets ekonomi omfattar f.n. ca 45.000.

Synod Info per post med inbetalningskort till alla intresserade utan specifik kostnad men gärna en gåva!

Maila info@synoden.se

Betraktelse: Även böcker i arkiv vittnar om Guds rike.

Guds Ande har givit oss den heliga Skrift. Och vi kan där läsa att Jesus själv skrev i sanden. I denna betraktelse vill jag ta fasta på det skrivna i ett kyrkoarkiv, även om de flesta numera förvaras i riksarkivets olika landsarkiv.

I **dopboken** får vi tänka oss namnen på alla som döps och därigenom upptas som en lem i Guds församling. Har man blivit döpt är det viktigt att fortsätta att avlägga den goda bekännelsen.

Nattvardslängden vittnar om kristtrogna som behållits i gemenskap med Frälsaren, genom att knäböja vid Herrens bord och ta emot hans kropp och blod.

Församlingsboken (tidigare **husförhörslängden**) talar om Herren som känner de sina, och vet vilka som ingår i hans församling. Det är en förmån som medför att man får ha syndernas förlåtelse för Jesu försonings skull. Man har medvandrare på livets väg. Ställer man frågan "varför kallas du kristen" är svaret "jag kallas kristen emedan jag genom dopet är upptagen i Kristi församling, och med församlingen tror och bekänner Jesus vara min Herre och saliggörare."

Flyttningsslängden påminner oss om att alla inte tillhör Guds församling, men att man får komma med genom att vända sig till Jesus. Det viktigt att stanna kvar hos honom, så att man inte stryks och flyttas till **obefintlighetsboken**, som här påminner om förtappelsen. Vi har inte har någon varaktig stad, utan väntar på den tillkommande.

Protokollsboken. Som människor är vi skyldiga till mer ont än vi själva förstår. I protokollsboken som förs vid Guds tingsrätt listas vad vi sagt, tänkt och gjort. Den rättvisa domen är skyldig. Hur kan då rättens ordförande skriva en dom som innebär *frikänd*? Jo, den av honom utsedde försvararen, vår vän och broder Jesus, har redan avtjänat dödsstraffet, och han går i god för de syndare som kommer inför rätten. Vi tillräknas hans rättfärdighet. **Räkenskapsboken:** Mina räkenskaper hos Gud har minustecken. Hur går det då på den yttersta dagen? Jesus har betalt för alla. För trons människa är skulden överstruken med ett rött, blodigt streck, dagtecknat med Guds hand på stora försoningsdagen; Jag är, JHWH, HERREN.

I **Begravningsboken:** När min kropp har jordats och den och själen väntar på uppståndelsen i Kristus, på yttersta dagen, kommer **Livets bok** öppnas, där mitt dopnamn var med, oavsett om jag ingått förbundet antecknat i **vigselsboken** eller inte. Man får se honom som har de genomborrade händerna och som korsfäste anklagelseskraften som var riktad mot mig. I Jesu namn. Amen. *Anders Eliasson*

Stellan Bengtsson har gett ut en Evangeliepostilla i tre band över kyrkoårets samtliga texter, med frakt 750 kronor. Predikningarna kan användas i den egna andakten eller tillsammans i hemgrupp söndagar då det är svårt att finna en gudstjänstgemenskap på annat sätt. Intresserade kontakter honom direkt på e-adressen: stellanbengtsson@outlook.com eller telefon 070 648 52 08. Tack!

Från <https://synoden.se/tankesmedja/> 70+ bidrag:

Nr 71. Heligheten ifrågasatt.

Nr 70. Mission ifrågasatt.

Nr 69. Perspektiv på ondska och lidande.

Ur inledningen till bidrag 71: Heligheten ifrågasatt.

Helighet.

Helig och helighet hör till huvudbegreppen i både G.T och N.T. Begreppet betecknar något som är avskilt, avskilt från det som är orent, profant. Betecknar inte en egenskap, utan är ett uttryck för Guds väsens fullhet och fullkomlighet. Från början synes helighetsbegreppet ha varit utan något sedligt innehåll. Guds helighet är den dominerande beteckningen för Guds väsen i såväl G.T. som N.T. Bibelns Gud är den ende Guden, uppenbarar sig som den trefaldige Guden. Gud är ande, oändlig, utan gräns, fullkomlig, evig, allestädes närvarande, trofast och sannfärdig, barmhärtig. Gud är skapare och domare. Ingen av Guds uppenbarelseformer uttömmar hans väsen.

Jesus Kristus är i hela sin person och gärning en uppenbarelse av Guds heliga väsen. Termen för helig och helighet i N.T. har betydelsen det som är föremål för fruktan och vördnad. Jesus betecknar i sin översteprästerliga förbön Guds innersta väsen med orden: Helige Fader.

Se vidare hemsidans "Synodens Tankesmedja" för hela bidrag 71.

Till eftertanke inför Synoden 40 år:

Om Svenska kyrkans situation och den Fria Synodens arbete idag 2022: en senare bearbetad sammanfattning av ordförande, först för danska vänner.

I det 'nya' Sverige, med den sekulära regeringsformen 1974, blev statskyrkan ohållbar. Men det första förslaget till skiljande mellan kyrka och stat avvisades 1979. Istället valde man att forma ett kyrkomöte som i princip blev en skugga av sin riksdag. Från att ha varit ett mindre kyrkomöte med en balans mellan ämbetsbärare och lekfolk blev den representativa demokratin huvudsaken. Svenska kyrkans Fria Synod tog form 1983 som en protest och vision sammanfattad i en syftesparagraf som står sig ännu denna dag:

Svenska kyrkans Fria Synod har som ändamål att i bön om den Helige Ande, efter Bibelns ord, på Svenska kyrkans bekännelses grund, befria, bevara och förnya Svenska kyrkan som en levande och missionerande kristen kyrka, som söker den enhet Herren bad om för att världen ska tro.

Synoden var från början *samtidigt* en bestämd reservation gentemot det nya kyrkomötet *och* en kallelse med en vision för ögonen: att en kyrka inte kan leva med mindre än sitt gudstjänstliv och

biskopsämbete. (Kyrklig Samling organiserades efter beslutet 1958 att öppna prästämbetet också för kvinnor. Idag är Kyrklig Samlings samråd ordentligt utvecklat se hemsidan www.kyrkligsamling.se). Men det var framför allt arbetsgemenskapen Kyrklig förnyelse som såg krisen komma och ville göra något www.akf.se. Inte så få befarade att Synoden skulle bli en ny kyrkobilddning.

40 år av sekulär statskyrka?

I år är det 40 år sedan Svenska kyrkan beslutade om en riksdagsliknande gestalt (inte så många jubileer för det). 1982 års kyrkomötesbeslut bestod i huvudsak i förhoppningen att man via de politiska kanalerna skulle säkra kyrkans förankring och relevans framgent. Svenska kyrkan blev en skugga av sin sekulariserade riksdag. Det tycks som att man bortsåg ifrån den nya sekulariserade regeringsformen 1974 utom på en punkt, nullifieringen av samvetsbegreppet. 1982 förklarades också den gamla samvetsklausulen obsolet (kyrkoministern hade 1958 garanterat att både biskopar och präster och kyrkoråd som tvekade vad gäller kvinnor som präster skulle respekteras).

Den nya kyrkoordningen 2000 lade dessutom till att mötet skulle väljas direkt, inte via stift eller ännu mindre via församling. Följderna syns alltmer för var dag som går. Idag är det svensk media som formulerar samma slags frågor som en gång Synoden: är det rimligt att sekulära partier styr kyrkan?? Det blir tydligt hur mycket våra egna beslutsfattare är ansvariga för att Svenska kyrkans arbete dräneras på kraft. Synoden vill stötta dem som inte lämnar.

Möte i Århus 7 maj 2022.

Delar av dagens Synodråd besökte Århus Sankt Paulus kyrka lördagen den 7 maj i tredje Påskveckan. Dit kom ordf Jonas Nilsson, v.ordf Lars Gustafsson, ledamöterna Gunvor Vennberg och Boris Pahlm samt ersättaren Marie Persson. Närmaste bakgrunden var de bidrag som Synodens informationsblad fått publicera angående situationen i dagens norska, danska och finska folkkyrkor (se www.synoden.se, Synodinfo 1 och 2/2020 samt 1/2022). Frågan var: hur leva biblisk kristendom i danska folkkyrkan? Och hur ser det ut i Sverige? Denna artikel vill svara på den senare frågan. Kh Flemming Baatz Kristensen var värd för mötet. Därtill deltog församlingsprästerna Lasse Holmegaard Iversen och Simon Norgaard Skaugen (nyligen invald i Prästföreningens styrelse) . Medverkade gjorde även Dorte Sig Leergaard, landssekreterare i Evangelisk Luthersk Netvaerk: Frimodig kyrka – samman i sanning och kärlek, sök på luthersk-netvaerk.dk.

Nygammal samtid.

Trots allt tycks livsrummet i det sekulariserade Sverige vidgats till det bättre. Livsfrågorna formuleras på nytt. Pandemin blev en definitiv påminnelse om våra sköra livsförutsättningar och om vårt ansvar. Trots katastrofala förrättningsciffror, döpta ca 35 % och konfirmerade 20 %, ligger Svenska kyrkans medlemssiffror över 50 % av medborgarna. Svenska kyrkan har dock fullföljt en inre sekularisering

som också exponerades i pandemin: huvuddelen av kyrkolivet stängde ner helt. Tillsynes oemotsagda krav på glutenfritt nattvardsbröd och alkoholfritt nattvardsvin tillsammans med nya utarmade gudstjänstordningar ledda av både manliga och kvinnliga präster har gjort att det finns kyrkfolk som inte fått fira nattvard under lång tid. Tanken med den nya kyrkohandboken 2017 var en samtidsanpassning där t.ex. Fadersbegreppet, liksom tal och tanke om Gud som Herren, skulle retuscheras. Det slog hårdast mot nattvardsbönerna som med illvilliga val hos församling och celebrant nu kan göra evangeliets frälsningshistoriska fokus otydligt. Typiskt nog har dock det mer främmande inslaget varit att dåvarande (socialdemokratiska) statsministern fick den längsta sammanhållna talartiden vid jubileumsgudstjänsten 2017 i Uppsala domkyrka.

Synoden och Missionsprovinsen.

Men det finns ljuspunkter, Synoden försöker också lyfta fram dem. Det finns frimodiga präster som gudstjänstfirande församlingar bekräftar (i enstaka fall med församlings/kyrkoråd). Även om Missionsprovinsen (Missionsprovinsen.se) tycks som en absolut nödvändighet präglas ännu Synoden av övertygelsen att kallelsen handlar om mer än att säkra ramar. Missionsprovinsen positionerar sig "i Svenska kyrkans andliga tradition". Utan att specificera närmare flaggar man för att bilda nya församlingar på allt fler platser. I tillgänglig information värnar man mig veterligt inte någonstans om medlemskap i Svenska kyrkan. I princip har provinsens biskops- och prästvigningar som sådana av många ansetts som kyrkoskiljande. Som det nu ser ut finns få tecken som talar emot den utvecklingen. Ett sådant kyrkoskiljande betyder i praktiken stöld. Vem som stjälar vad från vem lär blir en olöst fråga.

Synoden 1983.

Erik Petrén beskrev Synoden 1984 som ett svar på lägets frågor, i kyrkan, om kristen identitet, att det är den gudstjänstfirande församlingen som bär kyrkans identitet som kristet trossamfund och att Synoden var ett möjligt forum för att visa på en annan väg än riksdagens när det gällde att hitta rätt i läroprocessen. Biskopen blev viktig som Preses för att visa på att kyrkan till sitt väsen är episkopal. Ett centralt problem var hur man skulle kunna komma förbi det "yrkesförbud" som hotade och trots ett sådant rekrytera nya präster av den gamla tron. Det var inte kvinnoprästfrågan i sak som offensiven gällde, den höll man fast vid defensivt. Det offensiva gällde istället kyrkans frihet och dopfrågan.

Synoden fick först ett relativt stort genomslag men då närmast uteslutande som en kvinnoprästfientlig rörelse. Inomkyrkligt blev dock Synoden en centralkyrklig remissinstans. Det höll så länge biskop Bertil var i tjänst (1991). Det började gnissla på allvar när Christina Odenberg blev första kvinnliga biskopen 1997.

Kyrkoordningen 2000.

År 2000 antogs en ny kyrkoordning. Någon egentlig sådan hade inte antagits sedan 1686. Det talades om skiljande från staten men i princip och i praktiken handlade det om förändrade relationer, mest konkret i att det inte längre är regeringen som utser biskop. Kyrkostyrelsen (ännu partipolitisk) utser nu biskopskollegiet. Dopet hade blivit medlemsgrundande några år innan. Men hela konstruktionen förblev likväl en konstruktion som berodde av riksdagens lagstiftning 1998, som blev sekulär med regeringsformen 1974. Man kom alltså inte ifrån grundproblemet, en kyrka som bestäms av en sekulär stat utan samvete, inte på någon nivå.

Perspektiv på socialdemokratisk kyrkopolitik.

Ännu idag är det Socialdemokratiska partiet som försvarar systemet ihärdigast, väl understött av Centerpartiet, det gamla svenska bondeförbundet. Men då Centerpartiets kvinnoförbund har gjort återkommande insatser i lokalförsamlingar har socialdemokratin låtit kyrkopolitiken bli en specialavdelning för karriär respektive pension. När den nu avgående ärkebiskopen kom på förslag var det avgörande att S och C var överens. Den gången var det S som anammade C:s förslag av Antje Jackelén. Socialdemokratin berättar nu själv stolt om sin 100-åriga bragd. Inför kyrkovalet 2021, när partipolitiseringsen ifrågasattes på alla nivåer, gjorde man sitt yttersta för att hävda att det är det innevarande kyrkosystemet som tryggar en god kyrka, inklusive HBTQ. Läs journalisten Jesper Bengtsson: "Reformismens väg – om socialdemokratin och kyrkan", utgiven på Socialdemokratins eget förlag (Tankesmedjan Tiden 2020). Daniel Alvunger ger perspektiv i den något mer begränsade och kritiska studien "Nytt vin i gamla läglar: socialdemokratisk kyrkopolitik 1944-1973" (Församlingsförlaget 2006). Vårt referensverk för lång tid framåt är Kyrklig Samlings stora arbete "En annan Kyrka: Svenska kyrkan speglad genom Kyrklig Samling och Kyrklig samling speglad genom Svenska kyrkan" (Dag Sandahl och Gaudete 2018), se kyrkligsamling.se. Se för övrigt Kyrklig Samlings angelägna dokumentation där nu f.f.a. domkapitlens brister blir belysta, www.kyrkligdokumentation.se

Långt innan det "nya" kyrkomötet formats 2000 hade det bildats en partipolitiskt obunden grupp av ledamöter i kyrkomötet (POSK 1987), också med företrädare engagerade i Synoden. Men när POSK skulle bli rumsrent på allvar, under den nya kyrkoordningen, var de alltför högljudda oönskade. Istället formerades nomineringsgruppen Frimodig kyrka (Fk 2005), i mycket då präglad av tidigare engagerade bl.a. i Synoden. Profiler sedan lång tid är Oas-rörelsens företrädare Berit Simonsson och tidigare redaktören för Kyrka och Folk Fredrik Sidenvall (Husorganet för Kyrkliga Förbundet för evangelisk-luthersk tro.) Nuvarande redaktören för SPT (ett idag inkluderande högkyrkligt organ) har på nytt valts som suppleant i Kyrkostyrelsen (invalid för Frimodig kyrka).

De opolitiska ännu i minoritet.

När nuvarande kyrkomöte samlas och S (28 %) och C (11 %) driver på tillsammans med Borgerligt alternativ BA (8 %) kan inte ens POSK (19 %) göra så stor skillnad, ännu mindre Frimodig kyrka (3 %). Det blir extra tydligt i Kyrkostyrelsen liksom på stiftsplanet. Lokalt kan det finnas variationer, där samlingslistor av engagerade i församlingarna får dominera.

2014 utsattes nomineringsgruppen Frimodig kyrka för ett sabotage av SVT:s Uppdrag granskning genom att man med dold mikrofon förespeglade sig vara homosexuell som bad om förbön och hjälp. Förbönsakten framställdes nära nog som ett (kyrkoordnings) brott. Och biskopsmötet lät bli att kommentera inslaget.

<http://kyrkligabetraktelser.blogspot.com/2014/05/tre-harda-kyrkliga-kangor.html?m=1>

Senaste kyrkovalet valde även Borgerligt alternativ att understödja S tidigare kampanjer att driva opinion för att nyprästviga inte ska kunna väja vigsel av samkönade. Men i senaste kyrkovalet intervjuade media åtminstone POSK:s ordförande tillsammans med den socialdemokratiska gruppledaren.

Kyrkoordningens nya ram för vigning gör att kyrkokritiken mer handlar om kyrkoledningens tystnad i känsliga frågor. Den tidigare vänsterdominerade kyrkopolitiska hållningen förändras nu, likt den allmänna trendsvängningen. Låt oss be för frimodiga bekännare.

För närvarande råder 'oavsett kön' i små som stora arbetslag.

Om Synoden före 2000 till storleken kan jämföras med dagens Evangelisk Luthersk Netvaerk (ELN) så handlar det nu om ett hundratal medlemmar. Om man före 2000 befarade åsidosättanden om ett engagemang i Synoden blev känt, så finns det idag inget skydd vare sig privat eller i tjänst. Med löftena om att tjänstgöra "oavsett kön", som idag är ett samhällskrav, förväntas ämbetsbärarna att inte problematisera. Vad gäller krav på lojalitet är det en stor skillnad både enskilt och i tjänst nu jämfört med före 2000. Nu förväntas församlingarna certifieras utifrån Pridevågen, den senaste förväntan på kyrkoherdar. Alla inblandade kläms, senast i Falkenbergs pastorat (C 31%, S 30, POSK 15, Fk 9% [här anmärknings-värt stora], BA 8, SD 5 och KR 3). Reservation gentemot denna våg har blivit en känslig fråga i de flesta kristna samfund i Sverige. Många verkar frimodigt men man beror av stöd. Och det finns pastorat som fungerar, med både män och kvinnor som präster.

Ett beslut som ytterligare undergrävt lokalt gudstjänstfirande är strukturutredningen *Närhet och samverkan* 2011. De partipolitiska grupperingarna kunde inte få ihop tillräckligt med kandidater för mindre pastorat. Det betyder att Svenska kyrkan har fått orimligt stora församlingsenheter, det som för länge sedan kunde råda i storstäder. Tidigare svaga pastorat ödeläggs och blir ny missionsbygd. Det firas inte gudstjänst i kyrkorna. Men dissidenter får ändå ännu inte nyttja stängda lokaler. Nomineringsgruppen Frimodig kyrka har ihärdigt föreslagit att utvärdera strukturomvandlingens följder utan att få gehör.

Synoden efter 2000.

När huvuddelen av Synodens dekanolkollegium efter 2000 vidare engagerade sig i Frimodig kyrka och Kyrklig Samling, och biskop Bertil Gärtner hade inbjudit till Linköpingsmötena 1997, 2000 och 2002, uppgraderades Synodens stadgar i ett mindre format. Om Synoden började som en motbild till kyrkomötet har det senare formatet handlat om att möta konsekvenserna i den pastoral vardag som det nya kyrkomötet formar. Idag liknar Synoden något av en nål i en höstack men den nålen är trots allt mer av kompassnål. För inte så få betyder påminnelser om Synodens existens tyvärr ett dåligt samvete men för dem som ännu fasar över en tillsynes hopplös kyrksituation är den något av ett tecken om att Guds Ord bär också genom tider som dessa. Biskop Bertil Gärtners Linköpingsmöten 1997-2002, inte minst serien Grund och Gränser I-III, är en stor välsignelse. Kyrkostyrelsen svarade faktiskt på ett upprop 2021 undertecknat av några av oss medlemmar. Men svaret var närmast nonsens, se hemsidans framsida www.synoden.se. Under 'uttalanden' finns också de tre dokumenten "Grund och Gränser".

Synoden var sammanhanget som hade skissat på ramarna för ett fritt stift och blev en första kontaktyta, men det var Kyrklig Samling som skötte förhandlingarna för det som tog form som Missionsprovinsen. Media-, missions- och brobyggjarfrågor står ännu i Synodens fokus – på senare år i en enkel Tankesmedja. Frågan hur man finner vettiga församlingar, gudstjänster och präster blir allt viktigare. Idag finns ett nätverk med ett 20-tal kontaktpersoner för detta ändamål.

Enskilda och sällskap uppmanas – där det inte finns andra lösningar – att kalla på präst för att få tillfälle till nattvardsfirande. Det skulle delvis motsvara de danska *tilkaldegudstjeneste*. Den 7 maj fick vi en nära inblick i hur frihetsordningarna kan fungera. De borde inte vara så okända som de är för de flesta svenskar. Men, en sådan kunskap undergräver socialdemokratisk kyrkopolitik.

Synoden har också tagit upp sin gamla stadga om Preses i en ny tappning (§7), nu inriktad på att stötta enskilda och miljöer och visa på tänkbar biskopskandidat.

Nya kontakter i Århus.

Det har varit viktigt med ny(gamla) lärdomar från Danmark, Norge, Finland liksom England (Se intervju med anglikansk biskop SyInfo 2/2018 samt 2, 3 och 4/2019). Vi tackar för mötet 7 maj. Skandinavien andliga uppvaknande beror av Guds förbarmande Nåd. Också vi behöver en trygghet lik den som det Engelska biskopsmötet deklarerade 2014, respekt för kandidaters olika samveten. Vård att studera och bekanta sig med! Kanske i gemensamma projekt?! Bönen om att *befria, bevara och förnya* våra kyrkor gäller oss alla! Ditt medlemskap i Synoden gör stor skillnad. Jämför https://www.churchofengland.org/sites/default/files/2017-10/the_five_guiding_principles.pdf

Mvh Jonas Nilsson, ordf, Hjälmseryd, Söndag före Pingst AD 2022

Glöm inte möjligheten till Bibelstudium på distans.

Christian och Karin Braw tar emot anmälan på tel 0478-500 22. Du får ett studiebreve. Du ringer på angiven tid till gemensamt telefonnummer och inbjuds vara med genom att knappa in den kod du fått. Mer info per mail info@synoden.se.

Lokalt nedslag: Jonakapellet 10 (11) år!

Jonakapellet invigdes på Bönsöndagen 2011. Efter en del turbulens orsakad av dåvarande kyrkoherde och anmälan till Domkapitlet kom både kapellets gudstjänster och föreningen Fridhems vänner igång. Jag blev mycket medveten om att det inte kunde vara Guds mening att gudstjänster och flyktingverksamheten (som pågått sedan 1986) skulle vara beroende av en person. Därför en förening: Fridhems vänner med Jonakapellet (F v m J). Då fanns bland andra en kristen familj från Etiopien som lät döpa sin son i kapellet. Där har det också blivit ett antal vigslar under året. Efter några år beslöt styrelsen att vi även skulle fira husmäsas en gång i månaden. Ett växlande antal människor deltog, en enkel gudstjänst i kapellet samt en husmässa i stora husets gemenskapsrum. Det inbjuds alltid till kyrkkaffe efter gudstjänst. Kollektorna tas upp till olika missionsorganisationer. På Bönsöndagen 2022 firades det försenade 10-årsjubileet, efter pandemins förhinder.

Vår 'lokala församling' i Österåker har varit ganska förskonad från mässfall. I Jonakapellet firade vi gudstjänst med försiktighet. I Österåkers församling samlades vi till psalmsång, textläsning och bön under pandemitiden.

Jonakapellet, med en mängd skänkta inventarier inklusive en liten kyrkklocka, är dock tyvärr beroende av ägaren till Fridhems gård [byns gamla pensionärshem]. Bland de boende är 7 av 8 'europeiska' muslimer från Balkan. Gudstjänstdeltagarna kommer från omkringliggande orter: Österåker, Julita, Katrineholm, Vingåker m.fl. ställen. Information om gudstjänsterna sker genom brev till medlemmar/intresserade 3 ggr om året. Det finns en särskild ansvarig kunnig person för informationen.

Moder Teresa varnade för 'statistik-djävulen': "Oroa dig aldrig för siffror. Hjälp en människa åt gången och börja alltid med den närmast dig själv." Trots detta lite statistik. Invigningen 2011 ca 70 personer. Jubileet 2022 över 30 personer. Vid gudstjänstillfällena mellan 2 och 12 deltagare. Tider och stunder växlar i intensitet i vår församling [Österåkers]. Därför tror jag att det är betydelsefullt att det finns alternativ och en konkret kristen närvaro, även sakramental.

Göran Hallberg, pensionerad komminister sedan 14 år

Lär känna engelska vänstift och danska menigheter!

Två kyrkor i Norwichstiftet/Engelska kyrkan (vänstift till Luleå stift-Svenska kyrkan står i kommunion också med Anglikanska kyrkan.)

* **Christ Church Lowestoft Whapload Road, Suffolk**

https://www.christchurch.info/Groups/314084/Christ_Church_Lowestoft.aspx

* **Pilgrimsorten Walsingham, två timmars resa norr om London.**

<https://www.walsinghamanglican.org.uk>

* **Några danska menigheter inom ramen för frihetsordningarna:**

<https://luthersk-netvaerk.dk/menighedsnetvaerk/medlemmer/>

Synodrådets ordförande 2022-2023 (20220326).

Ordf. Jonas Nilsson (2023), Hjälmseryd, Ängshuset, 576 94
Stockaryd, 072 931 83 42, nilsson.bja@gmail.com, v.ordf. Lars
Gustafsson (2023) Träslövsläge.

v.ordf är även Synodens Tankesmedjas tf debattred och ansvarig
utgivare, synodenstankesmedja@synoden.se

Vettiga gudstjänster? Kontaktpersoner I Själens Nöd:

Hjälp att hitta präst för mässa i närområdet, bikt m.m., medlemmar på
rimligt avstånd - kontakta någon av nedanstående:

Skåne/Blekinge: Lena A Artman 070 969 28 87
Malmö: sr Gerd Svensson 070 874 39
Kronobergs och Kalmar län: Christian Braw 0478 500 22
Jönköpings län: Mattias Fjellander 0371 173 19
Borås: Hanna Lindholm 070 881 01 39
Göteborg: Marie Persson 070 682 41 22
Bohuslän: Carl-Henrik Karlsson 073 773 89 74
Västra Skaraborg: Bengt Fåglefelt 076 774 41 49
Vadsbo kontrakt: Anders Ahlenius 0506 530 80
Östra Östergötland: Kurt Enström 070 533 45 48
Södermanland: Göran Hallberg 0151 303 04 (tidiga mornar)
Södertörn: Stellan Bengtsson 070 648 52 08
Västeråstrakterna: Anna-Karin Andersson 021 14 68 81
Norra Värmlands kontrakt: Stig Löwenspets 070 606 41 01
Dalarna: Bo Zetterlund 070 330 79 87
Hälsingland: Ulf Allenbäck 070 776 54 84
Mellersta Norrland: Gunvor Vennberg 073 824 01 16
Norra Norrland: Mats Rondahl 070 311 83 71

Önskar du förbön för dig, din eller er församling, bibelstudie-
/gudstjänst-gemenskap, ring prästen Göran Hallberg 0151 303 04
(tidiga mornar).

– Vi ber, i bön om den Helige Ande efter Bibelns Ord på Svenska
kyrkans bekännelses grund, att Herren ville befria, bevara och förnya
Svenska kyrkan som en levande och missionerande kristen kyrka som
söker den enhet Herren bad om. I Jesu Namn Amen.